

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki sähkömarkkinoiden ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista sekä muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia. Ehdotuksen taustalla on korkeisiin energiahintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä annettu Euroopan neuvoston asetus (EU) 2022/1854 samoin kuin hallituksen syksyn 2022 talousarvioneuvotteluissa tekemät linjaukset.

Ehdotetussa laissa säädettäisiin uudesta, sähköalan yritysten verovuoden 2023 voittoihin kohdistuvasta 33 prosentin suuruisesta väliaikaisesta verosta. Veroa sovellettaisiin yritysten voitoista maksettavan tuloveron lisäksi eikä vero olisi tuloverotuksessa vähennyskelpoinen. Verovelvollisia olisivat yritykset, jotka tuottavat sähköä ja yritykset, jotka myyvät sähköä joko suoraan loppukäyttäjille tai jälleenmyyntiä varten. Verovelvollisuuden ulkopuolelle rajattaisiin vähäinen sähköliiketoiminta. Veron kohteena olisi sähköalan yritysten sähköliiketoiminnan tulos, joka ylittää viiden prosentin suuruisen tuoton laskettuna sähköliiketoimintaan sitoutuneen omaan pääoman määrälle. Sähköliiketoiminnan tuloksella tarkoitettaisiin sähköliiketoiminnan verovuodelle jaksotettujen veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen sekä muiden vähennyskelpoisten erien erotusta. Tulojen veronalaisuus ja menojen vähennyskelpoisuus määriteltäisiin eräin poikkeuksin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain säännösten mukaisesti. Myös tulojen ja menojen jaksottamiseen sovellettaisiin elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia. Sähköalan yrityksen mahdollisen ulkomailta sijaitsevan kiinteän toimipaikan tuottamaa tuloa ei huomioitaisi sähköliiketoiminnan tuloksessa.

Ehdotetun lain mukaan myös fossiilisten polttoaineiden alan yritysten verovuoden 2023 voittoihin kohdistettaisiin väliaikaisesti uusi 33 prosentin suuruisen vero. Verovelvollisia olisivat yritykset, joiden liikevaihdosta yli 75 prosenttia muodostuu raakaöljyn tai maakaasun tuotannosta, jalostettujen öljytuotteiden valmistuksesta raakaöljystä tai kivihiihtuotteiden valmistuksesta. Veron kohteena olisi yrityksen elinkeinotoiminnan tulos, joka ylittää viiden

prosentin suuruisen tuoton laskettuna yrityksen taseen mukaiselle omalle pääomalle. Tätäkin veroa sovellettaisiin tuloveron lisäksi eikä se olisi tuloverotuksessa vähennyskelpoinen.

Molempien voittoverojen verotuksen toimittaisi ja veron kantaisi Verohallinto. Verovelvollisen olisi annettava verotuksen toimittamista varten veroilmoitus. Veroilmoitus annettaisiin ja vero määrättäisiin sekä kannettaisiin jälkikäteen vuoden 2024 aikana Verohallinnon tarkemmin määräämänä ajankohtana. Elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin tehtäisiin uusien verojen edellyttämät muutokset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Niitä sovellettaisiin verovuodelta 2023 toimitettavaan verotukseen.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on panna täytäntöön EU-asetuksen edellyttämät väliaikaiset verotukselliset toimet tavalla, joka ottaa huomioon Suomen energiamarkkinoiden erityispiirteet aiheuttamatta häiriötä sähkömarkkinoilla ja investoinneissa ja joka kohtelee alan toimijoita mahdollisimman tasapuolisesti.

Tavoitteena on myös toimien hallinnollinen toteutettavuus ottaen erityisesti huomioon EU-asetuksen edellyttämien toimien kiireellinen ja lyhytkestoinen toteutus.

Samalla esityksen tavoitteena on leikata sähkön hinnan noususta aiheutuneita sähköalan yritysten kasvaneita voittoja väliaikaisella verolla valtiolle. Tällä toteutettaisiin hallituksen syksyn 2022 talousarvioneuvotteluissa tekemä kirjaus siitä, että valmistellaan sähköntuottajien windfall-voittojen verotusta koskeva sääntely.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 12.12.2022. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 12.12.2022.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Erityisasiantuntija Laura Puro, puh. 0295 530 127, laura.puro(at)gov.fi

Finanssiasiantuntija Jussi Kiviluoto, puh. 0295 530 331, jussi.kiviluoto(at)gov.fi

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM160:00/2022> - linkki säädösvalmisteluhankkeen verkkosivuille

<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM160:00/2022> - länk till lagberedningsprojektets webbplats

Liitteet:

[Luonnos HEksi sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus - Ålands landskapsregering
Bioenergia ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
Energiakaupungit ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Finnwatch ry
FIT Verotutkimuksen huippuyksikkö, Tampereen yliopisto
Helsinki GSE
Kalle Määttä, Vaasan yliopisto
Kemiateollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto ry
LUT-yliopisto
Metsäteollisuus ry
Metsäteollisuus ry
Oikeusministeriö
Paikallisvoima ry
Paikallisvoima ry
Professori Juha Lindgren, Vaasan yliopisto
Professori Marianne Malmgrén, Itä-Suomen yliopisto
Professori Marjaana Helminen, Helsingin yliopisto
Professori Reijo Knuutinen, Turun yliopisto
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lähienergialiitto ry
Suomen Sähkönkäyttäjät ry
Suomen Sähkönkäyttäjät ry
Suomen Taloushallintoliitto ry
Suomen Tilintarkastajat ry
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Veroasiantuntijat ry
Suomen Yrittäjät ry
Tampereen yliopisto
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työelämäprofessori Timo Viherkenttä, Aalto-yliopisto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT)
Verohallinto
Veronmaksajain Keskusliitto ry
Ympäristöministeriö
Ålands Näringsliv
Ålandsdelegationen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Salokoski Jari
Valtiovarainministeriö

Taavitsainen Essi
Valtiovarainministeriö